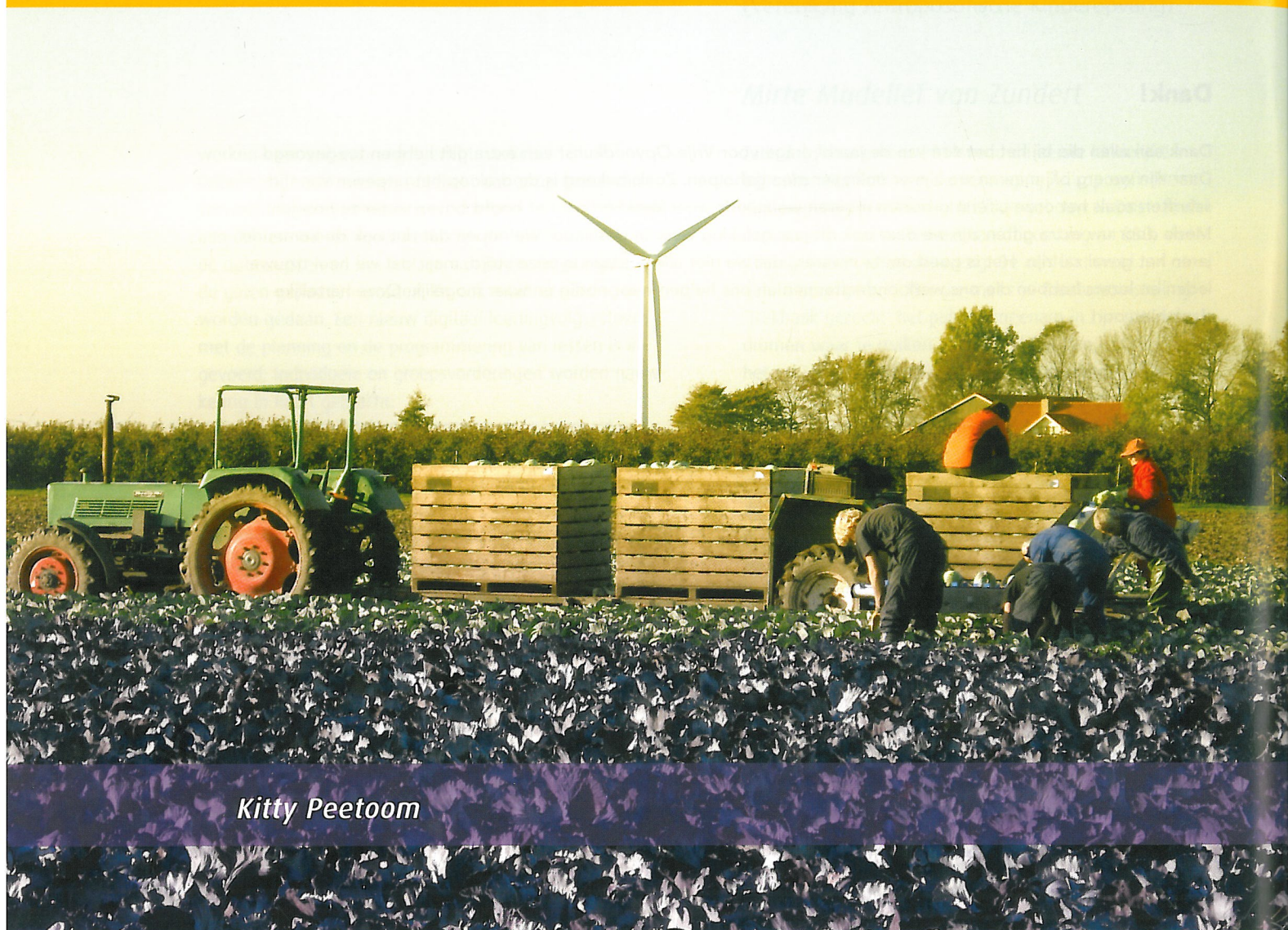

Mens worden

Kitty Peetoom

Kooloogst tijdens de middagpraktijk

“Warmonderhof zet je middenin de BD-wereld”

—Ouderejaarsleerlingen vertellen

Het is avond. Op het fornuis pruttelt een heerlijk geurende lamscurry van lammeren van eigen bedrijf. Een komkommersalade en een stuk nan-brood maken het diner compleet. Hier wordt goed gezorgd voor de innerlijke mens.

We zijn op bezoek bij de fruittuin van Warmonderhof. In de boerderij naast de boomgaard wonen twee vierdejaarsleerlingen die aan het afstuderen zijn, een afgestudeerde leerling die nu bedrijfsleider is en een derdejaars die praktijkstage loopt. Zij kunnen als de beste vertellen wat Warmonderhof voor hen betekent:

Gaia Firth (24) studeerde twee jaar geleden af en werkt nu als bedrijfsleider van deze fruittuin, samen met Maaïke Bischof, ook een oud-Warmonderhoffer. Op 23 hectare telen zij biologische appels van dertig verschillende rassen. Ertussen lopen de eigen schapen van Gaia, waarvan er nu dus eentje op ons bord ligt.

Netwerk

Gaia is afkomstig van een vrijeschool in Engeland. “Ik wilde heel graag hier studeren, want de school staat goed aangeschreven,” vertelt ze. Daarom trotseerde ze de taalbarrière en spreekt ze inmiddels vloeiend Nederlands. Haar komst naar Warmonderhof was de

aan de landbouw

Warmonderhof: het boerenvak leren tussen individualiteit en gemeenschapszin

Warmonderhof is een biologisch-dynamische landbouwopleiding: een mbo waar niet alleen geleerd, maar ook gewoond en gewerkt wordt. Samenleven en je verbinden met het land en de dieren die je verzorgt. Dat is waar Warmonderhof om draait. Voor vrijeschoolleerlingen is er veel herkenning. Warmonderhof is gefundeerd op het gedachtegoed van Rudolf Steiner.

Op Warmonderhof leven de leerlingen samen in een kring van woningen. Die staan in een halve cirkel om de Hofzaal en het schoolgebouw heen. Ertussenin weerspiegelt een vijver de Flevolandse luchten. Aan de oever bevindt zich een overdekte vuurplaats met een pizza-oven. De meeste leerlingen nuttigen gezamenlijk hun ontbijt, lunch en avondeten. "Het gaat op een boerderij altijd over gemeenschapszin," legt Ruud Hendriks uit. Hij is teamleider en docent bodemkunde op Warmonderhof. "Iedereen wil een individu zijn, maar als je in je eentje een beetje individueel zit te wezen, dan is er niet veel aan. Wij begeleiden onze leerlingen in het vinden van een gezonde balans tussen: wat wil ik en wat vraagt de gemeenschap van mij?"

moeite dubbel en dwars waard. "Door Warmonderhof word je midden in de BD-wereld gedropt. Als je met deze opleiding klaar bent, kun je direct aan de slag. Dan ken je iedereen en heb je dusdanige contacten gelegd met boeren dat je snel werk vindt."

Herkenbaar

Simon Callens (20) is afkomstig van een vrijeschool in België. Hij zit nu in het derde jaar en loopt op de fruittuin bij Gaia zijn praktijkstage. "Het periodesysteem was voor mij als vrijeschoolleerling heel herkenbaar, net als de kunstvakken en de lessen mensbeeld. Ik wist op mijn vijftiende al dat ik boer wilde worden, maar

Groenhorst

De volledige naam van de school luidt: Groenhorst Dronten Warmonderhof Opleidingen. De school bestaat al bijna zeventig jaar en maakt sinds twee decennia deel uit van het veel grotere landbouw-mbo Groenhorst Opleidingen, met scholen op elf locaties, waaronder Ede, Emmeloord, Apeldoorn en Velp.

Binnen dat grote concern mag Warmonderhof, als enig biologisch-dynamische landbouw-mbo van Nederland, een bijzondere plek innemen. Het is een kleine school en het heeft een gedreven docententeam. Hier werken leraren zoals je ze vroeger zelf ook allemaal had willen hebben: bevlogen, zeer deskundig in hun vak, inspirerend in hun manier van lesgeven en betrokken bij hun leerlingen. "We willen onze leerlingen leren verantwoordelijkheid te nemen en zich te verbinden met hun plek, hun dieren, hun bedrijf, zodat ze die optimaal kunnen verzorgen," aldus Hendriks.

Voeten in de klei

De school staat letterlijk midden op drie schoolboerderijen: het tuinbouwbedrijf van Reggie en Dianne Waleson, het veeteeltbedrijf van Johan Verheye en het akkerbouwbedrijf van Paul en Nienke Fischer. Iets verderop is de fruittuin gevestigd waarop oud-leerlingen Gaia Firth en

ik dacht daarbij in eerste instantie aan tuinbouw. Na mijn tweede praktijkstage wist ik: het wordt fruit. Door het brede vakkenaanbod en de praktijkervaring heb ik dat kunnen ontdekken. Daar is op Warmonderhof alle ruimte voor."

Leren door te doen

Aan tafel zit ook vierdejaars Klaas-Jan Stikma (28), de enige Nederlander in het gezelschap. Hij kwam via omwegen op Warmonderhof terecht en schrijft nu aan zijn afstudeeropdracht. "Na de havo heb ik eerst hts-werktuigbouw geprobeerd en daarna hbo-lerarenopleiding veehouderij en techniek. Maar het was me

Sla planten tijdens de middagpraktijk

Maaiké Bischof bedrijfsleiders zijn. Zo zijn alle agrarische takken van sport vertegenwoordigd op Warmonderhof. Dagelijks werken de leerlingen op het land, in de stallen, in de kas of in de boomgaard. 's Morgens krijgen ze hun theorielessen en de middagen zijn bestemd voor de praktijk. "Via het ritme van de seizoenen en het dag- en weekritme op de boerderijen willen we onze leerlingen structuur en houvast bieden én aanleren," vertelt Ruud Hendriks. "Wij ervaren hoe heilzaam dat is voor leerlingen, voor jongeren, eigenlijk voor iedereen."

Snoeiles

Hij vertelt hoe leerzaam bijvoorbeeld de snoeiles is. "Samen snoeien aan een boom, leren wat een boom gaat doen als je een tak boven of onder een knop afknijpt. Letterlijk leren de knoop door te hakken, gelijk opgaan

veel te theoretisch. Op Warmonderhof kun je, terwijl je leert, ook aan het werk zijn. Dat is wat ik zocht."

Het gezelligste huis

Het wonen op Warmonderhof levert iets heel bijzonders op, vertellen ze. Drie van deze vier boeren-inspé woonden ook op de school al samen in één huis. Vierdejaars leerling Lukas Nijman (23), uit België: "Je kunt op Warmonderhof natuurlijk, net als in een gewoon studentenhuis, je eten in de magnetron gooien en op je kamertje gaan eten, maar dat doe je niet. Je gaat met iedereen samen koken. Wij hadden het leukste huis, het lekkerste eten en de gezelligste sfeer. Ook

met degene aan de andere kant van de boom en proberen steeds iets sneller te werken. Het zijn waardevolle trainingen die veel verder gaan dan leren snoeien alleen. Of denk aan de paardentactie. Het is natuurlijk niet zo dat velen in hun toekomstige boerenwerk met paarden zullen gaan werken. Maar het aan den lijve ervaren hoe overtuigd en zeker je moet zijn om richting te geven aan zo'n groot trekpaard, is heel verhelderend. Dat zijn de dingen waarover we het hier hebben als we praten over mens worden aan de landbouw."

Ik wil boer worden

Er zijn leerlingen in het voortgezet onderwijs die al heel lang weten: 'ik wil boer worden'. Er zijn ook leerlingen die eerst aan den lijve moeten ervaren hoe het er op zo'n boerderijschool aan toe gaat. Daarom is er elke maand, vanaf maart, een meeloopdag voor voltijdleerlingen. Teamleider Hendriks: "Dat zijn inspirerende dagen, waarbij ze 's morgens les krijgen in de klas, daarna lunchen in één van de leerlingenhuizen en vervolgens een middag meedraaien op het land of bij de koeien." Door de aard van het onderwijs zijn er, behalve leerlingen van het vmbo, ook veel havisten en vwo-ers die naar Warmonderhof komen. De gemiddelde startleeftijd van de voltijdleerlingen is met negentien jaar 'oud' te noemen. Hendriks noemt de leerlingen die afkomstig zijn van het vrijeschoolonderwijs, de 'cultuurdragers van de school'. "Zij zijn gewend aan de jaarfeesten, aan het verzorgen

's avonds zaten we nog vaak bij elkaar." Klaas-Jan vult aan hoe belangrijk het is dat in de huizen eerstejaars en ouderejaars gezamenlijk wonen: "Dan is er al een ritme neergezet; een manier van: zo delen we in dit huis de dag in. Daar stroom je dan als nieuweling gemakkelijk in mee."

Vakkennis

Alle vier beamen ze dat de vakkennis die ze opdoen en hebben opgedaan, van de grootste waarde is. Lukas: "De directe koppeling van theorie aan praktijk is een gouden combinatie." Klaas-Jan vertelt dat hij als eerstejaars veel leerde van de ouderejaars. "'s Avonds

van activiteiten. Dat deden ze op hun oude school al en dat doen ze hier ook. Ze zijn open, zelfredzaam, gewend om te dóen. Ze zijn heel verzorgend. Er is mede hierdoor weinig uitsluiting op onze school."

Antroposofisch

Binnen de lessen is ruimte ingepland voor antroposofie als vak en ook in de andere lessen krijgt de dynamische invalshoek ruim aandacht. Herkenbaar is het periode-onderwijs. Behalve rekenen, Engels en Nederlands worden alle vakken in een vierweekse cyclus gegeven. Alle docenten van Warmonderhof hebben een levensvisie die is geïnspireerd door de antroposofie, maar hun lessen zijn er niet mee doordrenkt. "De mensen die hier lesgeven, zijn aangenomen om hun specifieke vak-kennis. Het overbrengen van alles wat je als boer moet weten, is hier leidend. En aangezien dit een school is voor biologisch-dynamische landbouw, moet je hier, behalve gangbaar wetenschappelijk, ook ánders leren denken. Je moet je hier ook de spirituele wereld eigen maken. Waar elke boer een mineralenbalans maakt voor zijn of haar vee, ben je als biologisch-dynamische boer ook bezig met kwaliteiten en krachtenwerking en preparaten. Ten aanzien hiervan willen we onze leerlingen een onderzoekende houding meegeven. Zowel voltijd- als deeltijdleerlingen geven aan, alle ruimte te voelen om hun twijfels te uiten. We leven niet naar de letter van de leer van Steiner, maar we merken dat onze school misschien meer

Hendriks noemt de leerlingen die afkomstig zijn van het vrijeschoolonderwijs, de 'cultuurdragers van de school'.

"Zij zijn gewend aan de jaarfeesten, aan het verzorgen van activiteiten. Dat deden ze op hun oude school al en dat doen ze hier ook. Ze zijn open, zelfredzaam, gewend om te dóen. Ze zijn heel verzorgend. Er is mede hierdoor weinig uitsluiting op onze school."

dan een andere landbouwopleiding het mens worden aan een vak, jezelf tegenkomen aan een vak, in haar grondprincipes heeft verankerd."

www.warmonderhof.nl

Meeloopdagen: 16 april, 21 mei, 11 juni.

liepen we vaak samen een rondje langs de akkers en de koeien. Zo leerde ik ook búiten de les heel veel over de boerderij."

Vrienden

Wanneer de maaltijd bijna ten einde is, wil Gaia nog wat zeggen. Over iets heel belangrijks, wat Warmonderhof haar gegeven heeft. "Aan deze opleiding heb ik heel goede vrienden overgehouden, die heel belangrijk voor mij zijn; vrienden en vriendinnen waarmee ik echt over mijn vak, over de landbouw kan praten." ■

In de Keuzegids mbo 2015 is Groenhorst voor het vijfde achtereenvolgende jaar uitgeroepen tot beste AOC (Agrarisch Opleidings Centrum). De Warmonderhof mag zichzelf binnen Groenhorst 'Topopleiding' noemen. Het aantal leerlingen stijgt, zowel in de voltijd- als deeltijdopleidingen. Het is de enige bd-landbouwopleiding in Nederland. Studenten komen dan ook uit heel Nederland en uit België, Duitsland, Frankrijk en Engeland. Deze geméleerde groep zorgt voor een bijzondere sfeer binnen de school.

